

Atomerstatningsloven indeholder endvidere bestemmelser om *statens hæftelse* for erstatningsbeløb, som på grund af lovens regler om begrænsning af den ansvarliges (typisk anlægsindehaveren) erstatningsansvar ellers ikke ville kunne fyldestgøres.

5. I Pariskonventionen og Tillægskonventionen med tilhørende protokoller og i atomerstatningsloven angives anlægsindehaverens og statens ansvar i »afregningsenheder«, der hver svarer til 0,888671 gram fint guld.

Efter en ændring af Den internationale Valutafondsoverenskomst i 1978 danner guldet ikke længere grundlag for det internationale valutasystem, hvorfor det nu er usikkert, hvorledes modværdien af en »afregningsenhed« skal beregnes i nationale valutaer.

I de 2 ændringsprotokoller af 16. november 1982 til Paris- og Tillægskonventionen anvendes derfor i stedet beregningsenhederne »særlige trækningstigheder« (SDR), hvis værdi fastsættes af Den internationale Valutafond.

I forbindelse med vedtagelsen af de nævnte ændringsprotokoller blev der, som følge af vanskelighederne med at bestemme værdien af afregningsenheden, vedtaget en rekommandation af OECD's råd (rekommandation C (82) 182 af 16. november 1982), hvorefter det anbefales, at landene, indtil ændringsprotokollerne fra 1982 træder i kraft, erstatter afregningsenheder i deres nationale lovgivning med SDR, således at 1 afregningsenhed sættes til 1 SDR.

Det foreslås på den baggrund, at afregningsenheder erstattes med SDR i atomerstatningsloven i overensstemmelse med OECD-rådets anbefaling.

5.1. Efter Pariskonventionen er *anlægsindehaverens ansvar* for skade, der er en følge af samme ulykke, begrænset til 15 mill. afregningsenheder, hvilket i 1968 svarede til ca. 112 mill. d. kr. En konventionsstat kan dog i national lov fastsætte et højere eller lavere ansvarsbeløb, dog mindst 5 mill. afregningsenheder. De nordiske lande har foreskrevet en ansvarsbegrænsning på 75 mill. d.kr., jf. for Danmarks vedkommende atomerstatningslovens § 21. Dette beløb svarede i 1968 til ca. 10 mill. afregningsenheder. I Danmark og i de øvrige nordiske lande blev der dog åbnet mulighed for, at der i særlige tilfælde administrativt kan fastsættes et højere eller lavere ansvarsbeløb, dog mindst 5 mill. afregningsenheder, i 1968 svarende til ca. 37,5 mill. d.kr. Denne mulighed er ikke udnyttet her i landet.

Ansvarsbeløbet for anlægsindehaveren (75 mill.

d.kr.) blev i de nordiske lande bl.a. fastsat under hensyn til forsikringsmarkedets daværende kapacitet.

Efter Tillægskonventionen udbetales der supplerende erstatning af statsmidler i det omfang, det begrænsede ansvarsbeløb efter Pariskonventionen ikke er tilstrækkeligt til, at der kan udbetales fuld erstatning til de skadelidte. De samlede erstatninger, der skal betales af anlægsindehaveren og staten er dog begrænset, således at der i anledning af samme ulykke højst skal betales et beløb på 120 mill. afregningsenheder, der i 1968 svarede til ca. 900 mill. d.kr.

Ordningen ifølge Tillægskonventionen er iøvrigt den, at maksimumsbeløbet på 120 mill. afregningsenheder inddeles i 3 trin. *Første trin* udgøres af anlægsindehaverens ansvar, dvs. i Danmark op til 75 mill. d.kr. Dette ansvar skal være dækket af forsikring eller anden økonomisk garanti. *Andet trin* udgøres af erstatningsbeløb mellem første trin og 70 mill. afregningsenheder. Erstatningen på andet trin betales af anlægsstaten. *Tredie trin* udgør erstatningsbeløb mellem 70 og 120 mill. afregningsenheder. Også erstatninger inden for dette trin betales af statsmidler, men disse tilvejebringes ved bidrag fra alle de konventionsstater, som har ratificeret Tillægskonventionen. Denne konvention indeholder regler om fordeling af ansvaret for atomskader mellem staterne på grundlag af hver stats bruttonationalprodukt og den samlede effekt af den pågældende stats atomanlæg.

5.2. På initiativ af de nordiske lande blev spørgsmålet om en forhøjelse af ansvarsbeløbet i Pariskonventionen og maksimumsbeløbet i Tillægskonventionen rejst i en ekspertkomité under OECD's atomenergiorgan (NEA). Dette initiativ medførte som nævnt ovenfor, at ændringsprotokollerne blev vedtaget.

Efter ændringsprotokollerne skal ansvarsbeløbene udtrykkes i SDR i stedet for i afregningsenheder. Endvidere er grænserne for anlægsstatens ansvar (2. trin) under hensyn til inflationen forhøjet til 175 mill. SDR (ca. 1,5 mia. d.kr.) og det maksimale erstatningsbeløb (3. trin) til 300 mill. SDR (ca. 2,5 mia. d.kr.).

Efter ændringsprotokollerne sker der derimod ikke en forhøjelse af anlægsindehaverens ansvar efter Pariskonventionen (1. trin), da der trods ønske fra flere stater, heriblandt de nordiske, om en sådan forhøjelse, ikke kunne opnås enighed herom. Dette udelukker imidlertid ikke, at landene nationalt kan gennemføre en forhøjelse af dette ansvar.

Som nævnt ovenfor under pkt. 2 træder ændringsprotokollen til Pariskonventionen i kraft, når den er ratificeret af to tredjedele af de kontraherende stater, mens ændringsprotokollen til Tillægskonventionen